

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Reflexiók a szociálisták kongresszusához

Debrecen, október 23.

Olvasva a magyar szociálisták kongresszusán mondott hosszu, de nem tartalom nélküli beszédeket, mindegyiknél egy és ugyanaz a refraine üti meg fülünket: harc és gyűlölet. Bár akik ezt a gyűlölettel teljes harcot hirdetik a mai rend ellen, ugyancsak e társadalom emlőin nőttek oly nagyra, amilyeneknek látszanak. És a szülők elleni gyűlölet, a hála helyett, sohasem tartozott az áldáshozó erények közé. De hagyjuk ezt, tán nem is veszik maguk sem oly komolyan, mint ahogy hangzik. A szociálisták eme lelkiállapotához, magához szeretnénk egy pár reflexiót fűzni.

Gyűlöletük főképp a nagybirtokos osztály, a főpapi rend s az ugynevezett plutokrácia ellen irányul, s mivel ezek kezében látják az ország sorsát is letéve s ezzel együtt a népmilliókét, mely az országban lakik, a legideálisabb érzések s erények egyike, a hazaszeretet is, vérszegénnyé lesz lelkükben. Teljesen elidegenednek, elszakadnak tőlünk, a történeti köztől; ők nem értenek bennünket, sem mi őket, s annál közelebb jutnak ellenségeikhez, kiknek a magyar történelmi rend s szellem vágyaik s álmaik Prokrustes-ágya. Így aztán az a veszély fenyegeti az országot, hogy az újra három részre szakad; nem ugyan a régi formában, de a mai világhelyzetben annál veszedelmesebb alakban.

Egyik oldalon a jogait s abban az értelemben hazáját védő konzervatív irány; a másik oldalon a jogait, emberi jogait követelő hagyományokat gyűlölő s ebben az értelemben világpolgári, főként gazdasági irányzat — a szociálistáké; s végre a lényegében mindkettőtől idegen s nálunk alacsonyabb fejlettségi fok — a faji maradás s korlátoltság, mely nem hogy az állami élet magaslatára bírta emelkedni, de még a nemzeti — tehát egyetemesebb — gondolatától is szédülést kap.

Mindenki belátja, hogy ilyen mély szakadást a magyar állami rend el nem bírhat. Itt valaminek történnie kell, ami a bomlást megállítja. Történnie kell első sorban szociális téren, ahol már nem elég a filantópia, az a bizonyos szociális érzék, hanem belátás, megértés szükséges; az egyed s osztály jogtudatát s érdekét az egyetemes egész jogtudatába s érdekébe kell beléhelyezni — intézményesen. Mert nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy a szociáldemokrácia követelését, bármily kielezettek s kiméletlenek, a létező történelmi rendre tekintettel alig lévőek legyenek is: egészében nem jogosulatlanok.

A fejlődés mai fokán oly nivellálódás állott be a társadalomban s ez napról-napra halad előre, hogy munkás, hivatalnok, bankár és báró meg kanonok vagy püspök közt emberi szempontból különbséget nem tehetünk. Ugyanazokat a lapokat olvassuk, ugyanazon színházba, moziba, kávéházba, könyvtárba járunk, ugyanazon vonaton, villamoson utazunk, ugyanazon telefonon

beszélünk, ugyanazon fórumon szónoklunk . . . emberek lettünk mindnyájan, egy testnek vagyunk mindmegannyian sejtjei. Emberi jogaink is nivellálódtak, mert a kötelességek sem különböznek. De önérzésünk hegyei megmaradtak, a belátás s testvéries megértés napja sem itt, sem ott nem világít be a lelkekbe még eléggé. Innen a jogok s régi állapotok védekező körömszakadtáig emitt; s a gyűlölködés s harc hirdetése amott.

Meg kell értenünk egymást, ez az első. Be kell látnunk, hogy nem egészséges társadalmi élet az, ahol én drága borokat, pezsgőket iszom, drágábbnál-drágább ételeket fogyasztok a belebetegedésig, fényes csarnokban sétálhatok perzsaszőnyegek s havonta változó divatok szerint öltözködhetem, míg másik „én“-em, vér a véreimből, csont a csontomból nehezebb kötelességek terhe alatt a legelembb szükségleteiben is hiányt szenved, sőt nyomorg. S nemcsak egymaga, hanem esetleg népes családja is.

Ezek meg nem értésének gyűlölete süvölt elő a munkások kongresszusának sok beszédéből. Hogy egymást sem kimélik? Ez a helyzet komorságán nem változtat. Ami egész társadalmi elhelyezkedésünk égbekiáltó önzésben s kényelem szeretetben szenved.

Hát mit tegyünk? Ha megértő fülekre találnék, egyszerűen annyit mondanék: Tegyük aktivitásba egy kis kereszténységet. De hát ez nem igen izlik sem itt, sem ott. Hol az a zsidó vagy keresztény, ki magát jó Krisztus-követőnek nem érezné? A pa-

Wacha hófehéren mos.

Vallomás

Irta: Berkes Imre.

A férfi sietve fordult be az alacsony ház kapuján. Becsöngetett s amikor a szobalány kinyitotta az ajtót, megkérdezte tőle, hogy a kisasszony itthon van-e?

— Itthon.

— Jelentsen be.

Letette a kalapját és a felöltőjét. Aztán belépett a kisasszony szobájába.

Ketten voltak a kis szobában. Egyszerű kis fészek volt, meleg és házias, olyan, mint a leány. Eleinte közönyösen beszélgettek, majd a férfi hirtelen, komolyan nézte végig a leányt és így szólt:

— Valamit akarok magának mondani. Most nem tréfálok. Másról akarok beszélni, mint amiről eddig diskurálgattunk. — Meghallgat?

— Meg.

— Figyeljen rám. Száraz és hideg leszek. Ne ijedjen meg. Ez egyszer tréfákkal se mulattatom. Maga sok regényt olvasott. Képzelve magát valami romantikus regény hősnőjének, ha szíve tiltakoznék az ellen, hogy én ilyen hangon beszélek magával.

— Nem tiltakozik.

— Köszönöm. Akkor kezdhetem . . . — Tizenkét éves voltam, kis, igénytelen diák, a

kit senki se vett észre. A sétateren megláttam egyszer egy lányt. Az is olyan kicsiny és igénytelen volt, mint én. Attól a naptól kezdve, amikor megláttam, csodálatos, de mindig rá gondoltam. Éjjel-nappal, az utcán, az iskolában, mindenütt. Csak hetenkint láttam, mindig a sétateren s végtelenül boldog voltam, ha észre vett és reám mosolygott, ha szóba állt velem. Szívembe zártam képét s lelkem megreszketett a hangjától. Mindig magam előtt láttam édes kis természetét, pajkos mosolyát. Százszor leírtam nevét, százszor futottam utána. Nem mentem a vásárt diákok közé, gyűlöltem ezeket a féktelen, vad fiukat; hanem őt vártam homályos utcasarokon, a sétatér susogó fái alatt s az ő házuk előtt. Sohse jött máskor, csak egyszer, vasárnap, akkor is a sétatérre, sok fehérruhás leány társaságában. Én ezeket is gyűlöltem, ezeket a fehérruhás angyalkákat, mert miattuk nem beszélhettem vele zavartalanul soha. Ő tudta, hogy szeretem, tizenkétéves szívem naivitásával, melegen, félszegen — és ez büszkévé tette, hogy neki van lovagja, ideálja, de a többinek nincs. Ostoba voltam, mint egy kis Werther, bolondságokon járt az én eszem, sóhajokkal kinoztam magam. Otthon észrevették, hogy valami bajom van. Azt hitték, beteg vagyok. Doktorhoz küldtek, nyaggattak, de ez mit sem használt. Egyszer aztán vége szakadt ennek a bolond betegség-

nek. Magam se tudom, hogyan. Elfeledtem, nem gondoltam rá . . . vége. De azóta valami ürt éreztem a lelkemben.

A leány ráemelte gyönyörű szemét a beszélőre, de nem szólt semmit.

— Folytatom . . . Tánckis diák voltam már, serdülő, pelyhes állu kamasz. És ekkor feltámadt bennem újra a régi érzés. — Szőke kislány volt, tán tizenöt éves. Csodás ruhákat hordott, végtelenül finom kezei voltak, nagy uriházból való. Hogy festhettem én mellette, én, a rongyos, kopott, egyetlen fiú, mellette, a parfümös kis tündér mellett. — Kinevetett, kacagó szemével megvetően mért végig, aranyos hangjával fullánkokat szurt a szívembe. De én rajongtam érte álhatatosan, sompolyogtam utána, elébe vágtam, hogy lásson, órákig álldógtam az ablaka alatt, betolakodtam hozzájuk, én, a senki. A nagy uriház selymes, puha leányszobáiba. És nem akartam, nem tudtam megérteni, hogy rajongásom ostobaság, égő vágyam meddő, mint a mikor a kóró a nyiló rózsával akar versenyre kelni . . . Meg tudtam volna ölni ezt a nyiló rózsát, kegyetlenül, cinikusan, bankódás nélkül. Mert megalázott, semmi se vette rajongásomat. És ekkor valami égő gyűlölet támadt fel bennem. Rajongtam érte, de gyűlöltem, imádtam és harag nélkül nem gondoltam többé rá soha. S a gyűlölet lassan kiöltte belőlem a rajongást, kerültem, fázott a

poknak s nagy uraknak pedig csak nem lehet ilyet ajánlani. Hisz ők hivataluknál s születésüknel fogva azok már. A pénzarisztokraták meg pláne jó keresztények, még karácsonyát is állítják. Ezzel sem érünk el semmit.

De mást ajánlok, miután megismerésről, megértésről van szó.

Nemde az orvos ha beteg jő hozzá, kikérdezi töviről-hegyire, hogy él, mit eszik, iszik, hogyan lakik, nem dohányzik-e sokat stb. Azután megkopogtatja elől is, hátul is, lemm is, fenn is s így tovább s azután igyekszik ezek baján segíteni. Hát kérem a mi beteg „én“-milliókkal is így kell tennünk. Ha elzárkózunk tőlük: kuruzslókhoz, sötét babonákhoz s ráolvasásokhoz fognak fordulni, mert irt keresnek bajukra szegények. S ha valamelyik kuruzsló azt mondja nekik, hogy az urak, papok stb. megmérgezték a kutakat, hogy elpusztuljatok, vajjon nem gyűlölettel telnek majd el irányunkban? Hadd mondják el bajaikat az uraknak és papoknak s mindenkinek, aki segíthet rajtuk.

Ha minden püspök, kanonok, plébánia, nagyuri kastély, nagyiparos s kereskedő a munkásságnak baját a saját organumból, mondjuk a „Népszavából“ ismerné meg s nem máshonnan, ahol az elfogultság s a trmészetes önzés sok mindent másként lát: a gyűlölet süvöltése sem volna oly visszatekintő, hanem részvétet, segíteni vágyó dást ébresztene bennünk, hisz a beteg családjához tartozik. S minél lázasabb, türelmetlenebb volna betegünk, még ha rugna s harapna is — hisz nem tenné, ha beteg nem volna — annál nagyobb szeretettel ápolnók, hogy mielőbb felgyógyuljon.

Tessék elhinni, ez jó kezdet lenne. Kis dolog ugyan, de az emberi test, sőt a nagy mindenség is atomokból lettek egészséges szép renddé.

Meg kell magunknak hallanunk a nép baját, s hadd mondja el a maga nyelvén, ami szívében van.

F. B.

lelkem, ha láttam. — aztán őt is elfeledtem. Akkor fészkelt meg bennem egy veszedelmes indulat. Ő tanított a gyűlöletre.

A leány komoly, bus szemével mintha tovább biztatta volna a férfit.

— Benn éltem a zaigó város forgatagában, — nagysokára. Megint szerettem. Törékeny leány volt, izzó szemű, csábító mosolyú ördög. Titkon találkoztunk, lopva, sutytyomban, senki se ismerte szenvedélyünket. Csak neki éltem, érte fáradtam, kohó volt a lelkem. És szeretett mohón, vágvakozással, újabb tüzzel. Éjjel a nappalért sirtam, nappal az éjszakát vártam, mindegyik új gyönyört adott . . . Aztán egymagamban szeltem át az éjszakát, busan kóboroltam naphosszat, esőben, viharban álldogáltam az utcasarkon, verseket írtam, — de nem jött többet. Megcsalt. Hónapokig, vagy tán évekig is eltartott, amíg elfeledtem. De éreztem, hogy az igaz élet egyik útján jártam vele együtt s azóta keresem ezt az utat, de nem találom.

A leány elpirult s hirtelen lehorgasztotta a fejét.

— Most már tud mindent, több titkom nincs . . . Csokrot kötök három virágból és ezt a csokrot majd magának adom. Csodás virágok lesznek benne. Az egyik ibolya: az én gyermek-lelkem naivitása. A másik a magas hegyeken viritó tüzliliom: ifjuságom rajon-

A Balkánról

Szerb híresztelés.

Belgrád, október 23. Itteni politikai körökben biztosra veszik, hogy Franciaország, noha tudomásul vette Ausztria és Magyarország utimátumát, *teljesen megőrizte akciószabadságát*. Hír szerint *Franciaország vizsgálatot fog indítani az ultimátum megokolására vonatkozóan*.

Belgrád, október 23. A lapok azt a hírt közlik, hogy Franciaország közölte a szerb kormánnyal, hogy Ausztria és Magyarország eljárását legutóbbi demarsa alkalmából helyteleníti és csak *főntartással* vette tudomásul.

Az albán trón jelöltjének körútja.

Bécs, október 23. Wied Vilmos herceg, akinek az albán fejedelmi trónra a legtöbb kilátása van, a jövő hét elején Bukarestből Bécsbe érkezik és találkozni fog *Berchtold* gróf külügyminiszterrel, hogy vele *az albán trón-kérdéséről* tanácskozzék. A herceget a *király is kihallgatáson fogja fogadni*. Bécsből Wied Vilmos herceg *Rómába* megy ugyan-csak az albán trón ügyében.

Ujjászervezik a montenegrói hadsereget.

Cetinje, október 23. A montenegrói szkupstinát november elsejére hívták össze. A kormány fontos törvényjavaslatokat fog a szkupstina elé terjeszteni, amelyek között legnagyobb figyelmet érdemel a montenegrói hadsereg ujjászervezéséről szóló törvényjavaslat. A hadsereget *modernül át fogják alakítani* és valószínűleg a *békelétszámot is föl fogják emelni*. Egyidejűen törvényjavaslatot terjesztenek elő *Bécsben, Pétervárott és Belgrádban létesítendő követségekről* és az új diplomáciai hivatalok a jövő évi január elsején már meg is kezdik működésüket.

Az árulók.

Szofia, október 23. A szláv tornászok nemsokára tornász-kongresszust tartanak Laibakban. Ma a *Vecserna Poszta* című lapban a bolgár tornászok a kongresszuson való részvételüket ahhoz a föltételhez kötik, hogy *zárják ki a kongresszusból a szerb és a montenegrói tornászokat*. A jóindulatu bolgár tornászoknak, írja a lap, semmi keresni valójuk nincs a *szlávság árulóinak* oldalán.

gása. A harmadik kinyílt rózsza: a férfi szenvedélye. Három érzés egy csodás, illatos, bódító csokorba fonva, három nyíló, eleven, reszkető virágszál. — Magának szántam. Elfogadja?

A leány bátran emelte föl a fejét s az arcán öszinteség ragyogott.

— Elfogadom.

— Köszönöm.

A férfi felállt.

— Most búcsut veszek magától. Isten veled. De visszajövök. Lehet, hogy holnap, lehet, hogy csak évek múlva. Akkor majd átadom a csokrot.

Megfogta a leány reszkető kezét s a szemébe nézett. — Biztosan elhozom. Várjon reám.

Aztán elsietett.

A leány elsápadt. Kibámult az ablakon s nézte a távozót. Sokáig ott maradt. A férfi már régen eltűnt s ő még mindig az ablaknál állt.

— Oh, — sóhajtott fel titkon — elhozza-e majd?

Bement egyszerű leányszobáiba: dolgozni akart, de nem tudott. Mindig a férfi valóságára gondolt s arra a csodálatos, illatos, bódító csokorra.

A Concours Hippique és a közérdek

— Válasz H. E.-nek —

Lapunk mai, csütörtöki számában H. E. aláírással egy levél látott napvilágot, mely, bár álláspontunkat próbálta gyöngíteni, mégis közreadtuk, nehogy egyoldalúsággal vádolhasson bennünket valaki. — A levél írója ugyanis maga esett abba a téves helyzetbe, hogy egy nagyfontosságú és sok oldalról megvitatandó kérdést, mint a Concours Hippique iránya és haszna, teljesen egyoldalulag állított be. Mai napon más oldalról a következő reflexiókat vettük:

— Habár nem hiszem, hogy a Concours Hippique intézőségének tetszésével találkozni egy hírlapi vita, mégis lelkiismeretem és e város közönségének érdeke teszi kötelességemmé, hogy némi megjegyzéssel reflektáljak H. E. ur tegnapi levelére. Mindenek előtt el kell ismernem, hogy a cikkíró ur nagyon helyes érzéssel állapítja meg, hogy a Concours Hippique a lóspornak olyan magas fáját képviseli, mely e város lakosságának csak egy kivételes rétegét érdekli. Ország-szerte a főúri világ és a magasabb körök lehetnek abban a kellemes helyzetben, hogy ebben megértéssel és teljes áldozatkészséggel vehessenek részt. Mindebben H. E. urnak van igaza.

Elfelejtette azonban az érem másik oldalát is megsejtelni. Azt nevezetesen, hogy a Concours Hippique fényes sikere, az itt öszszesereglett előkelőségek száma olyan fényt hozott erre a városra, mely *Debrecen híré*t nemcsak ebben az országban, de világszerte általánosan ismertté és az egész kulturvilágban *jelentőségessé tette*. Megtudta a Concours Hippique rendezése révén ország-világ, hogy itt nemcsak Hortobágy és délibáb az, ami alkotja a városi látnivalókat, de *kulturélet* is lüktet a falak között, aminek varázsa az egész monarchia, sőt külföld legjobb neveit vonja ide.

— És ez nemcsak illuziót, ünneplést és fényt jelent, de *százezreket* a város közönsége javára, amelyet a kiváltságos vagyoni viszonyok között élő vendégek hagytak e város falai között. Jutott abból nemcsak a vendéglősöknek, kávéosoknak és fiakkereseknek, de *a munkások százainak, akik hetekig foglalkoztatva lettek pályán és istálló körül, kereskedők és iparosok, akik az idegenforgalom révén olyan megrendelésekhez jutottak, amint csak egy országos vásár, vagy nagyobb kiállítások alkalmával várhattak volna*. Bizonytal nem volt tájékozva H. E. ur arról sem, hogy rövid egy hét alatt mintegy *félmillió korona forgalmat* jelentett Debrecennek a Concours Hippique, melynek minden fillére itt maradt s *e város közönségének minden rétegét boldogítja!*

Ha ezt tudta volna, mint ahogy most tudja H. E. ur, bizony velem és a „*Debreczeni Független Ujság*“ cikkírójával együtt aggodalmaskodnék, vajjon *jövőre lesz-e Debrecenben Concours Hippique?*

Szerkesztő Ur szíveségét, hogy e soraimnak helyet adni kegyes leend, hálásan köszöni egy nem a felső körökhöz tartozó *debreceni polgár*.

Hideg van! Gyermekkabátok 5 koronától, Reichmannál, Piac-u. 85.
Gyermekruhák . 2 koronától,
Bluzok, pongyolák minden árban Szörmegarnitúrák partiban. ::
Royallal szemben.

Egy 600,000 koronás főnyeremény

Az osztálysorsjáték szenzációja

Fortuna istenasszony nagy kegyesen rápislantott biharmegyei emberekre. Megtörtént a nagy csoda: az osztálysorsjáték tegnapi záróhuzásánál a legnagyobb nyereményt, a 600 ezer koronás jutalmat 2000 korona rendes nyereménnyel a 82.220 számú sorsjegy tulajdonosa nyerte. A szerencsés nyerő, aki egyszerre több mint félmillióhoz jutott, Biharmegyében, Komádi községben lakik.

Tegnap a huzások utolsó napján a szerencsekerékből legutolsó nyerőnek a 82.220 sz. sorsjegy került ki 2000 korona nyereménnyel s ezenkívül a fejedelmi jutalom, 600 ezer korona készpénz illeti meg a boldog tulajdonost.

Az Általános Hitelbank nagyváradi fiókja táviratot kapott tegnap estefelé, hogy a nyerőt értesítse nagy szerencséséről. A bankfiók helyettes főnöke, Erber Dezső és tisztviselője: Szemere Miklós tegnap este automobilon azonnal kimentek Komádiba.

A szerencsés nyerő Bogya János komádi földműves gazda, aki így egyszerre dúsgazdag ember lett. A Hitelbank tisztviselőit összehívta, mikor a nagy örömhírt vitték neki.

Uj vasuti menetrend

Mozgalom a javításért

Nyiregyházán a vasuti menetrend jobb megváltoztatása és jobb csatlakozások elérése érdekében mozgalom indult meg, amely Debrecen vasuti politikáját is érinti.

A mozgalomban tervezett javítások a következők:

A Debrecenbe és Szerencsre Budapest felől érkező gyorsvonatokhoz csatlakozással bíró személyvonatok Debrecenből, illetőleg Szerencséről korábban indítassanak és gyorsabban közlekedjenek.

Eppen ezek, a gyorsvonatokhoz csatlakozással bíró személyvonatok járnak a leglassabban Debrecen és Nyiregyháza, illetőleg Szerencs és Nyiregyháza között és a gyorsvonatok beérkezése és továbbindulása után csak hosszabb idő múlva indíthatnak.

A délelőtti vonat induljon Debrecenből legalább is 11 óra 53 perckor, az esti vonat induljon Debrecenből legalább is 7 óra 20 perckor.

A Nyiregyháza—Debrecen közötti viszonylatban. A vonatok menet-gyorsasága fokozandó volna.

Ezek a vonatok a 49 kilométeres utat közel 2 óra alatt teszik meg, holott 1 óra és 10—12 perc alatt kényelmesen megtehetnék. A Debrecenből indulás és Debrecenbe érkezés időpontjai maradhatnak a jelenlegiek.

A Debrecen—Csap—Siánki közötti viszonylatban. Ez a vonal, mely a menetrendben mint debrecen—nyiregyháza—siánki—lembergi vasuti összeköttetés szerepel, megfelelő helyes menetrend mellett igen nagy fontosságú vasutvonat lenne.

A vonalon Debrecenből Siánkiig mind a két irányban naponként 2—2 vonat közlekedik. Ennek a két vonatnak a menetrendje is akként van azonban beállítva a menetrendbe, hogy voltaképpen csak némileg közvetlen vonatok, Nyiregyháza és Csapon olyan hosszú ideig ácsorognak.

Ezeknek az egész vonaton végigfutó vonatoknak a menetideje akként volna meg-

állapítandó, hogy valóban közvetlen vonatok legyenek. Arra, hogy Csapon megvárják a Bályu, illetőleg Sátoraljauhely felől érkező vonatokat, semmi különösebb szükség nincsen: mert hiszen az ezen irányokból jövő vonatokat csatlakozással bírhatnának azokhoz a többi vonatokhoz, amelyek Ungvár, illetőleg Nyiregyháza felé közlekednek. A két-két fővonatnak hiyatása az volna, hogy Debrecenből kezdve közvetítsék a közlekedést Siánki felé és Siánkin keresztül Lemberg felé.

Kivánatos volna, hogy ezek gyorsvonatok legyenek. Ha azonban ez a pálya miatt nem volna megvalósítható, akkor legalább mint megfelelően közlekedő személyvonatok állíttassanak be a menetrendbe, hogy a 245 kilométeres ut megtétele ne kerüljön 9—11 órába.

Ezenkívül javítani kívánja a Nyiregyháza—Szatmár közötti és a Nyiregyháza—Polgár közötti viszonylatban induló vonatok menetrendjét, ami Debrecen közlekedésére is erős befolyással lesz.

Fertőzött a vízvezeték

A polgármester a víz használatáról

Megemlékeztünk arról, hogy Debrecen városában a vízvezeték vízének tulajdonították a szokatlanul nagy számban föllépett tifusz okát. A megejtett bakteriologiai vizsgálat valóban fertőzöttnek is találta a vízvezeték vizét paratífusz-bacillusokkal. Természetes, hogy ilyen körülmények között a vizet ivásra használni nem szabad.

A polgármester most inti a lakosságot, hogy a vízvezeték vizét ivásra ne használja. E tárgyban a következő hirdetményt adta ma ki:

ad. 3647/1913. eln.

HIRDETMÉNY.

A városi vízvezeték vizét a megejtett bakteriologiai vizsgálat paratífusz-bacillus fertőzöttnek véli. Ennek kijelentése mellett, hogy a vízvezeték a közforgalomnak még át nem adatott s a házakba bevezetés alkalmával minden háztulajdonos figyelemztetve lett a víz ivásra alkalmatlan voltára: a fenti vizsgálat folytán ez uton ismét figyelemztetem a város lakosságát, hogy a vízvezeték vizét ivásra ne használja. Ha azonban az mégis elkerülhetetlen volna, az csakis forralt állapotban használható, oly módon, hogy a víz legalább egynegyede óráig forralandó; felforralás után a vizet hűvös helyen kell tartani, másik napra használatra a vizet eltenni nem szabad.

Ez alkalommal a rendőrfőkapitány ur jelentése s kívánata folytán arra is figyelemztetem a város lakosságát, hogy a járdák tisztántartására szigorúan ügyeljen, mivel az állandóan ellenőrizve s a tapasztalt mulasztásért a mulasztó büntetve lesz. Debrecen, 1913. október hó 23.

Kovács József, polgármester.

A fertőzött víz azonban csak ivásra nem alkalmas s olyan használatra, amelynek folytán a gyomorba juthat a bacillus, mert a tifuszbacillus csak a gyomorba jutva okoz fertőzést és betegséget.

Hamisítják az egyiptomit

Kutatnak a pénzügyőrök

A pénzügyőrök ritka kihágás dolgában nyomoznak. Tudomásukra jutott ugyanis, hogy rengeteg mennyiségű hamisított egyiptomi cigarettákat hoztak forgalomba.

Tehát már az illatos, finom, ópium mármort hímő cigarettára is rákerült a sor. — Mindent hamisítanak a tejtől a pezsgőig, a bölcsőtől a koporsóig. Megállapították, hogy a cigaretták közül leginkább a kedvelt Karem Hyksosra vetették rá magukat a hamisítók. És meg kell hagyni, ügyesen operálnak. A hamisított cigaretták alakja hű kópíria az eredetinek. A felírás is azonos. Aranvos koszoruban: A. Chemis et Co. Cairo. Egyipt. Közepén Pearlis of Egypt s alatta idézőjelek közt: „Hyksos“. Csak a gyakorlott szem veszi észre, hogy a cigaretták töltése laza, a dohány durva és sötét s a felírásban egy betű eltérés mutatkozik. A. Chelmis helyett A. Celmis.

A finom Luxort, Dimitrino gyártmányát is hamisítják, de itt már feltűnőbbek a hibák. A cigaretták papírjára halványkék betűkkel Luxos van nyomtatva s a papír nagy füsttel és erős szagot árasztva ég.

A pénzügyőrök konstatálták, hogy a városokat hónapokkal ezelőtt árasztották el a hamisítványokkal, amelyek jóval olcsóbbak az eredetinel. Leginkább fűzfapipásokat fontak be, mert a gyakorlott cigarettázó az első tekintetre vagy az első szippantásra felismeri a hamis egyiptomit. Elegánsan öltözött, ideges emberek árulták a cigarettákat s a jól „bevezetett“ árusítók sok helyen kínálták a portékát. Még eddig nem sikerült a hamisítványok terjesztőit kinyomozni.

Tanuljanak az iparosok!

Kérelem a debreczeni kamarához

Szatmárról táviratozzák: Abban a súlyos versenyben, amelyet a mind diadalmasabban előretörő gyáriparral és nagyiparral, a nagytőke lenyűgöző erejével szemben kell kifejtenie a kisiparnak, minden képességét meg kell feszítenie, hogy teljesen el ne veszítse lábát a talajt. A dunántul nagyobb városainak iparossága nemcsak felismerte a viszonyok ilyen alakulását, hanem teljes készséggel igyekszik alkalmazkodni a szakismeret bővítése, szellemi erőinek gvarapítása által, tehát a legtiszteltetreméltóbb fegyverekkel vértézi föl magát.

Néhány hónappal ezelőtt ugyanis több dunántuli város iparossága a kereskedelmi miniszterrel engedélyt kért ipari szaktanfolyamok felállítására, amit a miniszter engedélyezett is.

A jó példán buzdulva, néhány szatmári iparos is mozgalmat indított az ipari továbbképző tanfolyamok létesítése érdekében. Az eszmét tárt karokkal fogadta a szatmári ipartestület is, melynek legközelebbi előliárási ülésén megálapítják azokat a módokat, mely szerint a legcélszerűbb lesz a szaktanfolyamok létesítésének keresztülvitele.

Az eredeti terv szerint öt ipari továbbképző szaktanfolyamot létesítenének és pedig: ipari könyvvezetés, építőipari szakrajz, szobafestők tanfolyama, fémpipari szaktanfolyamok és asztalosipari szakrajz. A tanfolyamok közül az első három 3 hónap időtartamu lenne, az utóbbi kettő négy hónapos.

Az eszme természetesen vezetőköri körben is meleg rokonszenvvel találkozik s annak támogatása érdekében a debreceni kereskedelmi és iparkamarához fordulnak.

harisnyák óriási választékban, rendkívül olcsón LANTOS
Iskolakötények, Csipkeáruházában, Sas-u. 4. Telefon 12-50

A Csokonai-kör választmányi ülése

A felolvasó-évad előkészítése

Látogatott ülést tartott ma a Csokonai-kör választmányja a Csokonai-házban Géresi Kálmán elnöke alatt. A tárgysorozat iránt élénk érdeklődés nyilvánult. Az egyes ügyek tárgyalásában résztvettek a városnak és a társadalomnak olyan vezető emberei, mint Kovács József polgármester, Márk Endre udvari-tanácsos, Dicsőfi József, a ref. egyház lelkész-elnöke, Kun Béla dr. akadémiai rektor, akiken kívül jelen voltak az ülésen Bárdos Géza, Boldizsár Kálmán dr., Csürös Ferenc dr., Jászi Viktor dr., Könyves Tóth Kálmán, Kuthi Sándor dr., Löfkovits Artur, Pálfi József, Rácz Lajos dr., Zivuska Andor és Zoltai Lajos választmányi tagok.

Napirend előtt az elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg a Csokonai-kör újabb halottairól, Zádor Lajos és Balogh Ferenc választmányi tagokról, akiknek ravatalára kosszorút tett a kör, továbbá Dóczy Józsefről, a tragikus véget ért, országos hírű dalköltőről. Majd melegen üdvözölte a nyári közgyűlésen kiegészített választmányt és annak két új tagját: Jászi Viktor drt és Szathmáry Zoltánt, de egyszersmind méltatta a választmányból kimaradt Hamar Lászlót, aki több évtizeddel ezelőtt, még a Csokonai-kör alapítása előtt buzgón ápolta a Csokonai-kultuszt.

A napirend első tárgya volt az 1913. évi Löfkovits-pályázatról szóló jelentés. A határidőig 20 pályamű érkezett, de ezek közül 2 nem jöhet figyelembe, mert jelgíje és jelgíjlevele hiányzik. A választmány az életképek bírálatára, mert a pályázat költői életképet kívánt, kiküldte Csürös Ferenc dr., Jászi Viktor dr. választmányi tagokat és Kardos Albert dr. titkárát.

Nagy érdeklődés közben foglalkozott a választmány a Csokonai síremlékének a megújításával. A majdnem nyolc évtizedes síremlék rászorul a javításra, mert a vasoszlopba és a vasrácsba belekapott a rozsda. Minden felszólaló teljes kegyelettel és áldozatkészséggel járult hozzá a megújítás javaslatához, a munkálat sürgős végrehajtására a választmány bizottságot küldött ki, amelynek tagjai: Aczél Géza, Rácz Lajos dr. és Zoltai Lajos. A választmány azonkívül beadványt fog intézni a városhoz, hogy a Csokonai síremlékéhez vezető ösvényt egyengettesse és jelöltesse meg.

A felolvasó évad gazdagnak és tartalmasnak ígérkezik, mert a Csokonai-körnek számos tagja és vendége ígérte meg a közreműködését. A választmány egyelőre csak az évadmegnyitó november 17-iki ünnepi ülés dolgában határozott, amelynek programját Géresi Kálmán elnök, Tüdös János dr. alelnök, Szávay Gyula főtitkár és Kardos Albert titkár fogják szolgáltatni. Az ünnepi felolvasó-ülés helyéül vagy a vármegye diszterme, vagy a ref. gimnázium még újabb tornacsarnoka van kiszemelve.

A választmány még több folyó ügyet intézett el; így a szabad-iskolának megszava-

zott az elmúlt 1912—13-ik évre 100 korona segítséget; élénk vita volt a Csokonai-szobor környékének elnevezéséről, a leendő Csokonai-térről, de ebben a döntő szó a városi tanácsot és közgyűlést illeti; kiküldte a választmány az aradi Közművelődési-palotának október 25-én és 26-án tartandó országos felolvasó-ünnepére Géresi Kálmán elnököt és Szávay Gyula főtitkárát.

Géresi Kálmán elnök felhívta a választmány figyelmét, hogy a tagok sorában halálozás, elköltözés és egyéb okok miatt történt nagyobb méretű hiányokat új tagok megnyerésével igyekeznek pótolni; majd melegen megköszönte Könyves Tóth Kálmánnak azt a szíveségét, hogy legújabb költeményeiből az Emléki című verskötetéből egy díszkötésű példányt ajándékozott a kör könyvtárának; végül az új Csokonai-év munkájában tevékeny közreműködésre kérte fel a választmányt és ezzel bezárta az ülést.

Bányakatasztrófák

Kétszáz munkás eltemetve

Dawson, október 23. A közeli szénbányában robbanás történt, amely háromszáz bányászt elzárta a külső világtól. Sorsukról még semmit sem lehet tudni.

London, október 23. A mexikói Dawsonból jelentik: A „Hirschschlucht” tárnában robbanás történt. A robbanás következtében a bányafal beomlott és kétszáz munkást maga alá temetett. A mentőmunkát megindították, de attól félnek, hogy csak nagyon kevés embert sikerül megmenteni.

Cardiff, október 23. Ma reggel az „Universal” bányában egy tizenkilenc főnyi mentőcsapatot az utolsó pillanatban, amikor a gázok beszívásától már félig eszméletlen állapotban volt, két mozgó-expedíció, melynek oxigén-készlete volt, megmentett. A mentők nagyszámu holttest közvetlen közelébe jutottak. A további mentést a gázömlések nagy veszedelme miatt egy-két napra megszüntették.

Művészet

Néhány fényképről

A magyar ipar még a legtöbb téren a középszerűség színvonalát sem érte el, nem-hogy arról lehetne beszélni, hogy művészi nivón álljon. Az ipar ott, ahol a tömegtermelés célját szolgálja, nem is lehet művészet, de ott, ahol individuális vonatkozása van, feltétlenül törekszik művészi nivó után. A fényképészet nemcsak anyaga és témája miatt áll a művészet szomszédságában, hanem mai eredményei révén is. Ezen a téren szédületes a fejlődés és büszkeséggel állapíthatjuk meg, hogy a magyar fotóművészet az elsők között áll. Azt is konstatálni kell, hogy néhány ragyogó tehetségű magyar fényképésznek az érdeme ez. De ezek között is első helyen áll a Debreczenben most letelepedett Kozmann Gusztáv, akinek neve Bécsben, Berlinben és Párisban csak olyan otthonos csengésű a szakkörökben, mint Budapesten. Ezt a néhány sort az a két Kozmann-kirakat produkálta, amely Haas Lipót Linóleum- és Mandel Lipót cipő-áruházában hirdeti néhány pompás képpel, frappirozó fotográfiaival Kozmann Gusztáv művészetét.

Mi lesz?

Előkészületek a szombati ülésre

A magyar politikában ma oly mély a csend, mint amilyen a vihar kitörését szokta megelőzni, vagy azt, ha semmi nevezetes nem történik. Hogy a két eshetőség közül melyik fog bekövetkezni, azt ma még alkalmasint az ellenzék sem tudja, amelynek kebelében az erre vonatkozó szándék még egyáltalában nem tisztázódott.

A függetlenségi párt elnöki tanácsa holnap délután tart ülést és ekkor határoz arról, hogy a párt bemegy-e a szombati ülésre és hogy azon milyen taktikát követ.

Ma a szándékoknak háromféle áramlása kering a pártban. Az egyik amellett van, hogy ne vegyenek részt a szombati ülésen, mivel összehívásában a kormány megelőzte őket. Mások amellett kardoskodnak, hogy menjenek be az ülésre és tegyék szavát a margitszigeti játékbank ügyét. Ezt akarja a párt harmadik, radikálisabb töredéke is, de azzal a hozzáadással, hogy napirend előtt ismételjék meg a régi zajos jeleneteket és provokálják a kivezetetésüket.

Hogy e három fölfogás közül melyik fog diadalmaskodni, az csak holnap délután válik el. Valószínűen a második: Be fognak menni, szavát teszik a kártyabank dolgát, azonban kivezetetésre nem kerül a sor.

Megállapítható, hogy az ellenzéken elpihent a vád amiatt, hogy a Házat a kormány hívatta ülésre, nem várva meg a négy ellenzéki delegátus jelentkezését. Ma már nem hangoztatják, hogy iniuria történt rajtuk és a közvélemény előtt tisztázottan áll az, hogy a kormány nem azért hívatta össze a Házat, hogy elvegye az ellenzéki akció életét, hanem mert ezt a lépést megérlette a kalendárium és a bizottságok munkája. Időközben a legkivédhetlenebb cáfolatban volt bőséges része annak a felfogásnak, vagy ürügynek, hogy az ellenzék nézőpontjából nem lehet közömbös, hogy kinek a kérelmére történt a Ház összehívása.

A szombati ülésen hír szerint, Beöthy Pál fog elnökölni, aki a rend fenntartására vonatkozó intézkedéseket már ma megtette.

A munkapárti klubban tegnap este megjelent Tisza István miniszterelnök, akinek megkérdezték a képviselőház összehívásáról és az ellenzék magatartásáról. A miniszterelnök így szólott:

— Nem értem az ellenzékot, miért méltatlankodik annyira, miért csinál olyan nagy káoszt abból, hogy ki hívta össze a képviselőházat, az elnökség vagy pedig az ellenzék. Tudatlanság ez vagy rosszindulat, nem értem, mert hiszen a helyzet semmiben sem változik, akár mi, akár ők hívják össze a Házat. Ha az ellenzék kívánságára hívja össze a képviselőházat az elnök, akkor is csak rendes ülés van és nem az ellenzék rendelkezik arról, hogy mi legyen az ülés lefolyása. Különben az ellenzéknek így is módjában lesz felszólalni és előadni mindazokat az okokat, melyek miatt ők tartották volna szükségesnek a Ház összehívását.

Minisztertanács.

Ma este hat órakor a miniszterelnöki palotában Tisza István gróf elnöke alatt minisztertanács volt, amelyen folyó ügyeket tárgyaltak.

Eredeti Melichár
Unikum Drill

vetőgépek

Legjobb szabadalom,
beállító készülékek. ::

Legjobb borsajtók és szőlőzuzók,

RAHMER SÁNDORNÁL DEBRECZEN, PIAC-UTCA 43.

(Dreher mellett)

Bächer és Melichár gépgyáranak fióktelepe.

Telefon 962.

▼ eredeti BÄCHER ▼

aczélekék

▼ kizárólagos raktára ▼

A purifikátorok a margitszigeti játékbank ügyében

Polónyi Dezső meg Kristóffy József

A margitszigeti játékbank ügye nagy porfelhőt kavart fel a magyar politika országútján, nagyobb, mint amilyent megérdemel. Egy üzleti megállapodás megtartása vagy meg nem tartása mindkét fél meghallgatása után a bíróság döntésére kell, hogy bizassék, nem pedig a napi politika, könnyelmű ítéletére. Annak a nagyképű felháborodásnak, amely az ellenzéken erőt vett: semmi oka és semmi jogosultsága nincs.

Az ellenzék nyilván megelégedezik arról, hogy nem egészen szűz ettől az állítólagos panamától: nem fog ártani tehát, hogy ha eszébe juttatjuk.

A margitszigeti részvénytársaság megalkulása előtt szűkebb körben és néhány újság szerkesztőségében egy előkelő ellenzéki politikus viharosan lármázott a játékbank létesítése ellen. Aktatómegekkel, adatok halmozásával és erkölcsi alapon agítált s valóságos keresztes háborút hirdetett a készülő merénylet ellen. Ez az agilis képviselő és ügyvéd — dr. Polónyi Dezső volt, a koalíció igazságügyminiszterének, a vezető ellenzéki politikusként a fia, aki maga is épp úgy, mint az apja, heves harcban állott a kormánnyal.

A kitűnő jogász hangos akciója egy szép napon elcsönnesült s egy másik szép napon megdöbbenéssel olvashattuk a cég hivatalban, hogy a margitszigeti részvénytársaság alapítói közt 40.000 koronával szerenél — Polónyi Dezső. Nem elég: néhány hét múlva az igazgatóság kinevezte a részvénytársaság jogtanácsosává. Ez az állás eddig legalább ötvenezer koronát jövedelmezett és még sokkal többre lett volna kilátás, ha Tisza meg nem akadályozza — legalább egvelőre — a játékbank létesítését.

Polónyi Dezső tehát szegre akasztotta erkölcsi és politikai elveit és az ügyvédi tevékenység köntöse alatt társult ahhoz a vállalathoz, amely állítólag a „panamista” Lukács cégére alatt jött létre, akivel élet-halálra szóló politikai harcban állott — délelőtt a parlamentben, hogy délután jogtanácsosi tantemjeinek örvendhessen.

Csodálatos, hogy az ellenzéki sajtó milyen diszkrétan elhallgatta Polónyi Dezsőnek a szereplését; épp úgy, mint ahogy Kristóffy József szereplésének igazi motívumáról is elfelejtette lehozni a leplet.

A darabont miniszter, aki a második nemzeti ellentállás alatt egy test, egy lélek volt a nemzet vezérével, akkor kezdett Lukács-csal tárgyalni, amikor a *Désy-per legizgalmasabb napjai előtt álltunk*. Kristóffy tudvaleg tanuként volt beidézve a perben és vallomása a Csomagszállító ügyében döntő jelentőségű lett volna. A volt minisztert Brachfeld Emil, a Csomagszállító igazgatója jelentette be tanunak, hogy *Lukács állítólagos zsaroló jellegű fenyegetőzéseit bizonyítsa*. Kristóffy rendkívül kellemetlenül érintette a tanuként való bejelentés, mert *ugyanakkor tárgyalt Lukácsal* Lovranában a iátékengedély kieszikölése ügyében és feltette a zsiros kocot, amelyet vallomásával esetleg veszélyeztetett volna. Kristóffy megízentette Brachfeldnek, hogy *vonja vissza a bejelentést, mert nem hajlandó Lukácsra kompromittáló vallomást tenni*, annál kevésbé, mert — *Lukács neki semmit sem mondott!* Brachfeldék kétségbeesett erőfeszítéssel kényszeríteni akarták Kristóffyot arra, hogy valljon és azt vallja, amit, tudomásuk szerint, Lukács előtte kijelentett, Kristóffy azonban haithatatlan maradt. Brachfeld és Vázsonyi *kénytelenek voltak a Désy-perből a Csomagszállító ügyét kikapcsolni*, mert Kristóffy vallomását döntő jelentőségűnek és szenzációsak tartották. A szenzáció végleg elmaradt — a iátékengedély ellenben meglett. Kristóffy pedig azóta a Lukács- és Tisza-kormány ellen nem agítált,

visszavonult a Választójogi Ligától és a Reform-Klubtól és csak a Forgalmi bank részvényeivel foglalkozott.

Ezt a két momentumot feleítették el az ellenzéki lapok: a híres Polónyi Dezső megtérését és előkelő fegyvertársuk, Kristóffy József árulását. Pedig ez a két momentum nem is olyan érdektelen, mint amilyen jellemző azokra, akik a játékbank ügyét mérgezett nyílknak használják fel, de ime, tulajdonképp — Polónyi és Kristóffy ellen.

Pierpont Morgan hagyatéka

Kihirdették a végrendeletet

Pierpont Morgan amerikai milliárdosnak, aki márciusban halt meg hirtelen Rómában, angolországi vagyonára vonatkozó végrendeletét most hirdették ki Londonban. A végrendeletből kitűnik, hogy az elhunytak csupán Angolországban ötven millió koronát meghaladó vagyona volt, legalább ezt az összeget állapította meg az angol pénzügyminiszterium, mint olyant, amely után örökösödési adó fizetendő. Ez az adó különben maidnem ötmillió korona az új adótörvény szerint.

Pierpont Morgan végrendelete az idén január 4-ikén kelt és több pótvégrendelet van mellékelve hozzá. Összvagyonának nagyságát lehetetlen pontosan megállapítani. Amerikában birtokairól és személyes vagyonáról úgy emlékszik meg, hogy azok „tízezer dollárnál nagyobb értékűek”.

Az amerikai krözus végső akarata a következő kéréssel kezdődik, amit gyermekeihez intézett:

— Könyörgök gyermekeimnek, hogy bár mely személyes áldozat árán is s minden eshetőséggel szemben tartsák fenn és védelmezzék meg a Jézus Krisztus vére által való megváltás és bünbocsánat malasztos doktrínáját.

Azután miükincseiről intézkedik s felkéri fiát és unokáját, hogy az évek óta gyűjtött festmény-, miniatúr- és porcellán-gyűjteményét és más miükincseit ajándékozzák az amerikai népnek: „annak okulására és gvönyörűségére”. E célból legjobban szeretné, ha azokat leszármazói kiegészítenék és ezután engednék át a Hartford egyetemi Morgan emlékmúzeumnak. A jótékonycélokra hagyott összegek sok millió koronára ruznak és magára az amerikai protestáns egyházakra több mint három milliányi örökség vár, míg a newyorki tüdőbetegek szanatóriuma félmillióhoz jutott.

Bőkezűsége barátjával, számos vállalatának alkalmazottjaival és cselédségével szemben valóban fejedelmi. A lista élén a newyorki lebetegedő nők Morgan által alapított kórházának főorvosa, James Marke dr. áll, akinek szolgálatai elismerése feiében évi 125.000 koronát hagyományozott. Utána következik könyvtárosa, Bella de Costa Green kisasszony és titkára; az előbbi 250.000, az utóbbi 125.000 korona végkielégítéssel. Komornyikjáról és yachtmesteréről egyenkint 75.000 koronával emlékezett meg, de cselédségének sok más tagjáról is gondoskodott, a kik közül néhányan 75.000 koronányi életjáradékot kaptak, a többinek pedig fejenkint 5000 koronát hagyott. Hivatalnokainak munkásságát, bár ezek száma több ezerre rug, egy teljes évi fizetéssel honorálta. Klubtársairól sem feledkezett meg, amennyiben a Corsair-Club minden egyes tagja ötezer korona értékű emléktárgyat kapott.

Fiának és három leányának igen bő arányban elosztandó hatvanmillió korona jutott osztályrészül. Minden veje is örökölt ötmillió koronát, éppen úgy, mint felesége, akire ezenkívül 500.000 koronányi éviáradék és valamennyi házának hasznélvezeti joga is száll.

A felsoroltakon kívül még számos kisebb-nagyobb hagyományt foglal magában a végrendelet, amelyből csak éppen Morgan művészei maradtak ki, azzal a megokolással, hogy azoknak elég saját vagyonuk van, nem kell róluk gondoskodni.

HIREK

— **Vilmos császár Konopistban.** Wild-párkból táviratozzák: Vilmos császár ma reggel 8 óra 55 perckor Konopistba utazott.

Prágából jelentik, hogy a „Ceh” értesülése szerint Ferenc Ferdinánd királyi herceg trónörökös főudvarmesteri hivatala diszpenzációt kért a holnap Konopistban Vilmos császár tiszteletére rendezendő nagy ebédhez. Benes vikárius a diszpenzációt megadta.

— **Fölösztatják a reichsátot.** Bécsből táviratozzák: A „Narodni Liszti” jelenti késő éjjel Bécsben földadott táviratban, hogy a lengyel klubnak tegnap a parlamentben tartott tanácskozása után az a hír terjedt el, hogy ha a rut-nek obstrukciója tovább tart, számolni kell azzal, hogy a reichsátot a jövő héten fölösztatják. Ugyanezt a hirt közli a Prager Tagblatt is.

— **Kovács J. István teológiai tanár lett.** A dunamelléki ref. egyházkerület most tartotta rendes őszi közgyűlését Budapesten, amikor sorra került a budapesti teológián szervezett hatodik rendes tanári állás betöltése. Két jelölt állott egymással szemben: Kovács Lajos budapesti és Kovács J. István szatmári ref. lelkészek. A leadott 71 szavazathól Kovács J. István 46-ot, a budapesti lelkész 25-öt kapott, így a szatmári papot jelentette ki az elnökölő Darányi Ignác megválasztott tanárnak. Kovács J. István dr. a hivatali esküt másnap le is tette Darányi Ignác főgondnok lelkes szavakkal rajzolta az igazi lelikpásztor képét, majd annak a reményének adott kifejezést, hogy az új tanár is nagyban közre fog munkálkodni abban, hogy lelkészeink csakugyan ilyenek legyenek. Az új tanár a kerület bizalmát megköszönve, azokat a nagy hivatásokat vázolta, amelyek a XX. század megváltozott viszonyai közepet te a budapesti theológiára várnak az igazi, hamisítatlan Kálvinizmus megoltalmazása, a nagy egyháztársadalmi problémáinak megoldása és a külföldi özszekekötéseek ápolása terénk. Ezekért kíván szívvel-lélekkel dolgozni és ehhez kéri a kerület, tanártársai és leendő hallgatói imádságos szeretetét.

— **Ügyvédi vizsga.** Dr. Révész Géza, a debreceni jogásziijuság rendkívül szorgalmas tagja ma tette le nagy sikerrel az ügyvédi vizsgát a budapesti ügyvéd-vizsgáló bizottság előtt.

— **Az osztrák kivándorlási botrány.** Innsbruckból táviratozzák: Az Innsbrucker Nachrichten jelenti, hogy a Canadian Pacific kilátó kocsiainak az osztrák vasutakon való forgalmát megszünetették. Az itteni pályaudvaron 38 hadköteles kivándorlót tartóztattak fel. A kivándorlók kíséretében levő ügynököket letartóztatták.

— **Tiszti bemutatások.** Debrecen város katonai és illetőségi ügyosztály közli: A m. kir. debreceni 3. honvéd kiegészítő parancsnokság a nyilvántartásában álló tartalékos tisztek, orvosok, tisztviselők és egyéb havi díjasok bemutatását folyó évi november hó 4-én fogja megtartani a debreceni 3. honvéd gyalogezred Péterfia-utcai laktanyája disztermében. A tartalékos zászlósok, segédorvos- és tisztviselő-jelöltek bemutatását ugyan ezen hó 6-án a kiegészítő parancsnokság Péterfia-utca 80. szám alatti helyiségében. Mindkét bemutatás kezdete pontban reggeli 9 óra.

— **Dr. Fehér Hermann** a tüdőbetegségek szakorvosa, a gyulai „József-szanatórium” volt I. asszisztense, a „Debreceni Tüdőbeteg gondozó Intézet” főorvosa, rendeléseit helyben, Piac-utca 61. szám alatt megkezdette. Rendel: Tüdő- és gégebeteggeknek d. u. 2-től 4-ig. Specificus, tuberculus és arsén kezelése.

— **654%-os pótdadó.** Máramaroszigetről táviratozzák: Az árvízsujtotta Máramaros népe, mint most kiderült, valósággal nyög az adó-teher alatt. A 150—200 százalékos községi pótdadó például megszokott dolog, mert van község, amely 350, 430, sőt Alsó-községi pótdadónak ez a horribilis emelkedése valósággal megdöbbentette Nyegre László főispánt is. Az ő utasítására készült most el a községek adózási statisztikája is, amelyet rendelet folytán ezután minden évben be kell mutatni a megyegyűlésnek is. A statisztika azonban magában véve, sajnos, még nem csökkenti a pótdadók százalékszámát.

— **A kikapós patikárus** a szó teljes értelmében francia bohózat, melyet tegnap este nagy sikerrel mutatott be az Uránus-színház, mely éveket ezelőtt a debreceni színházban is sikerrel került színre. A címszerepet a közkedvelt Möríc játssza, melyben alkalma nyíltott egyik legsikerültebb alakítását megteremteni. Változatos jeleneteiben a groteszk komikum legmagasabb fokát éri el s a közönség nem fogy ki a kacagásból. Még egy nagy sláger szerepel az Uránus mai műsorán, „Az anya büszkesége” című 2 felvonásos amerikai történet, mely a cowboycok életéből van merítve. A nagyszerű műsor ma este utoljára kerül bemutatásra.

— **Villy Curly tanfolyama.** A mexikói mester hétfőn megkezdte tanfolyamát, amelyre minden sportférfiu beiratkozhatik. A mester, aki nemcsak a boxban és dsiu-dsicuban európai szaktekintély, de mint intelligens és képzet, tanult férfi is megállja helyét. A sportköröket, katonatiszteket, egyeseket és egyesületeket szívesen lát tanfolyamán, amelyet a Péterfia-utca 76. szám alatt levő tornahegyiségben tart meg mindennap igen olcsó, igazán csekély díjazás mellett. Hat heti kurzusát, amelyet Japánban tanult, igazi dsiu-dsicut és kívánatra amerikai boxolást tanít. Harminc korona tandíj lefizetése ellenében adja ezen tudományt.

— **Mezei a nyugdíjalapnak.** Mezei Béla szingagzatóval kötött szerződésében kikötötte a város, hogy a városi színház nyugdíjalapja javára tartozik a szingagzató évenként 800 koronát a nyugdíjpénztárba befizetni, azonkívül pedig egy béreltszűnetes előadásra a városnak a színházat és színészeit átengedni, amelynek bevételét 200 korona levonásával szintén a nyugdíjpénztárba köteles a szingagzató befizetni. Ezt az előadást azonban 400 koronával megválthatja az igazgató. Mezei Béla szingagzató most értesítette a tanácsot, hogy a szerződés értelmében hajtandó a városnak átengedni a színházat és színészeit és kérte a város értesítését arra nézve, hogy melyik darabot óhajtja előadni. A tanács mai ülésén foglalkozott ezzel az ügyvel, minek során a darab megválasztásával és az előadás napjának kitűzésével K. Tóth Mihály dr. kulturatanácsnokot bízta meg.

— Egyben pedig elhatározta, hogy a kérdéses 800 koronát ez évi december hó végéig köteles a szingagzató a városi házipénztárba mint a nyugdíjalapot kezelő pénztárba befizetni.

— **A kolera.** A belügyminisztérium közlése szerint a pestmegyei Budafokon és az ungmegyei Ungváron egy-egy koleramegbetegedés fordult elő.

— **Érettségivel — kéményseprőinas.** Kaposvárról jelentik: Érdekes inasszerződést kötöttek a minap a dombóvári ipartestület előtt. Weber József husz éves érettségit tett fiatalember elszerződött inasnak Laurisch Károly kéményseprőmesterhez. Weber, kinek atyja szintén kéményseprő volt, kitűnő eredménnyel végezte el a felső kereskedelmi iskolát, de atyja iparát ő is folytatni kívánja. A szerződés az inasidőt egy évben állapította meg.

— **Solingeni és angol acél zsebkécek,** ollók, borotvák és nyíró készülékek olcsó szabott árakon **Mentze Henrik-nél** Piac-utca 38. szám.

— **Pasztörizált tejtermékek forgalomba hozatala.** A kereskedelmi- és iparkamara ezúton hozza az érdekeltségek tudomására, hogy pasztörizált tej és tejpör előállításának, ugyszintén közforgalmának szabályozásáról a m. kir. földművelésügyi miniszter ur körrendeletet bocsátott ki, mely fenti árucikkek beszürités útján feldolgozott termékek hamisítása, ártalmatlan anyagokkal való konzerválása, csomagolása és hirdetésének módváltása, csomagolása és hirdetésének módváltása tekintetében tartalmaz részletes rendelkezéseket. A körrendelet szerint, mely az érdeklődők által a kamara hivatalában eredetben betekinthező, az előírt jelzések helytelen alkalmazása vagy alkalmazásuk elmulasztása miatt e cikkek árusításával foglalkozó kereskedőket is felelősség terheli.

— **Őszi kalap-ujdonságok** Frank Testvérek-nél, a megyeház mellett.

— **Olajfestmény-vásár.** Aczél Henrik könyvkereskedő üzletében (Első takarékpalota) négy napos képvásárt rendez és pedig péntek, szombat, vasárnap és hétfőn. Potom áron kerülnek eladásra genre csendélet, fyord és tájképek, stb. hazai és külföldi mesterektől. A közönség figyelmét felhívjuk e képvásárra, hol nagyon előnyösen lehet olcsó vásznakhoz jutni, melyeknek igazi értéküket nehezen lehet megfizetni. Árak már 5 koronától feljebb.

— **Ma utoljára látható az Uránus-színház kiváló műsora.** 1. Seta Pondicheriben (India), színes tájképek. 2. Zsuzsi és a csodaember, bohózat. 3-4. Az anya büszkesége, amerikai történet két részben. 5. A megható dráma, bohózat. 6. Tánfforseni vizesés, csodás természeti szépségek. 7. A prairek országából, amerikai életkép. 8-9. A kikapós patikárus, két felvonásos vigjáték, főszereplő a közkedvelt Möríc. Előadás kezdete pontosan 6 órakor, folytonos bemenet, utolsó bemenet fél 10 órakor. Rendes helyárak. Bérlet, tisztviselő (igazolvány)- és trafik-jegyek érvényesek. A színház kellemesen fűtve van. Holnap teljesen új műsor.

— **Női felöltők angol-kelméből** minden divatszínben 14 korona Halmágyinál.

— **Egy zseniális fiu eltűnése.** Ha nem is tulságosan rejtélyes, de érdekes Hönig Ferencnek, a „Tungsrám”-lámpa feltalálójának eltűnése. Hönig Ferenc még egészen fiatal, 18 éves ember. Egy aradi család gyermeke, aki iparos pályára lépett és két évvel ezelőtt, tehát 16 éves korában kiment külföldre, bejárta Németországot, volt Amerikában is. Amikor hazajött, belépett az úpesti Egyesiült villamosági r.-t. szolgálatába. Mint ensi-nek a gyárnak alkalmazottja találta fel a fiatalember a „Tungsrám”-lámpát. (Volt egyéb találmánya is, egy vasuti összeütközést megakadályozó készülék, melynek értékesítését mostanában tervezte.) Hönig Ferenc találmányának a Tungsrám-lámpának gyártására r.-t. alakult, amely a feltalálót úgy honorálta, hogy 200,000 korona névértékű részvényt adott neki. Kikötötte azonban, hogy két évig nem léphet Hönig más vállalat szolgálatába. A vállalat kitűnően ment, a Tungsrám-lámpák kelendők voltak és Hönig nem volt megelégedve azzal, amit a találmánya neki hozott, mert még egyéb találmányait is értékesíteni akarta. — eltűnt. Minden valószínűség szerint terhesnek és igazságtalannak érezte két évi megkötöttségét és egyáltalán nem vezett el, hanem egyet korrigált a helyzetén s bizonyára a közel jövőben hallani fogjuk még nevét, újabb művei kapcsán.

— **Játék a fegyverrel.** Máramaroszigetről táviratozzák: Özvegy Riskovics Rudolfné felsővisői lakos 13 éves fia forgópisztolyt vásárolt és mutogatta anyjának. Az anyja rászólt, hogy tegye el, mert valakinek ki találja löni a szemét. A fiu próbálta elcsattanítani a fegyvert, mely elsült, a golyó a szerencsétlen fiu szemébe furódott és nyomban megölte.

— **Leány-kabátok és leány-ruhák** óriási választékban Halmágyinál.

— **Menyasszonyi, névnapi és mindenféle alkalmi ajándéktárgyak,** jó és olcsó kivitelben **Mentze Henrik** áruházában kapható Piac-utca 38. sz.

Színház

HETI MŰSOR:

PÉNTEK: *Bella*, színmű. (C bérlet.)

* **Eszemadta.** (A színháziroda jelentése.) Szombaton lesz első előadása kitűnő vigjáték szövegével vetekedik, zenéje operett-ujdonságnak. A darab szövege, egy kitűnő vigjáték szövegével vetekedik, zenéje pedig a legfülbemészőbb melódiák láncolata. A darab a Fővárosi-színházban zajos és jelentékeny sikert aratott és valószínű, hogy a debreceni publikum is olyan szívesen fogadja e kedves operettet, mint a budapesti. A társulat már csaknem teljesen készen várja a premier napját, s már csak — mint mondani szokták — az „utolsó ecsetvonások” hiányoznak. Az operett főszerepeit Borbély Lili, Nagy Aranka, Mucsi Anna, H. Serfőzi Etel, Jávor Gizi, Oláh Gyula, Kassay Károly, Madas István, Sz. Nagy Imre, Szalay Gyula játsszák. Jegyeket a szombati bemutatóra, mely A) bérletes, már lehet váltani a színházi jegypénztárnál.

* **A „Bella”.** (A színháziroda jelentése.) Szomorú nagyszerű színművét, a „Bellát” ma, pénteken adják harmadszor, ezuttal C) bérletben. A kitűnő színművet eddig állandóan díszes, nagy közönség nézte végig s úgy a darabot, mint az előadókat kiűntette tetszésének nyilvánításával. A mai előadásra a közönség érdeklődése csak fokozottabb mértékben nyilvánul, úgy, hogy aki még megfelelő jegyet óhajt a mai „Bella” előadására, annak tanácsos erről még a delőtt folyamán gondoskodni.

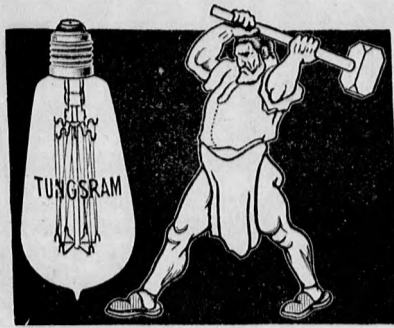
* **A „Buxsi” vasárnap délután mérsékelt helyárakkal.** (A színháziroda jelentése.) A színház igazgatósága elhatározta, hogy eleget tesz a közönség köréből érkezett számos írásos és szóbeli megkeresésnek és most vasárnap délutánra kitűzte a Buxsit. Ez a kedves és szépzenéjű operett, amely maradandó sikert aratott Debrecenben is, így hozzáférhetővé lesz a vasárnap délutánok rendes látogatói számára is. A rendkívüli érdeklődésre való tekintettel, a jegyek árusítását már ma megkezdette a pénztár.

* **A holdogok szigetén** éreztük magunkat tegnap este, mikor végignéztük Waldemár Psylandert az oly híressé vált új szerepében a „Fenség” című 3 felvonásos drámában. Felülmúl minden képeletet, hogy mire képes vérbeli művész istenadta tehetségével. Hallani véltük az alakító művész minden szavát, oly természetes hűséggel játszik ez a csoda ember, Psylander. El is hiszük most már, hogy százezereket szerzett az újvilágban társaságának ezen darabjával. Megkapó és kedves az „Ültetvényes leánya” amerikai történet és a kiegészítő teljes műsor, mely állandóan látható az „Apollo-színházban”. Telefon 7-62. Nappali előjegyzés. Trafik- és kedvezményes-jegyek érvényesek. Rendes helyárak.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.	
Magyar hitel	821.50
Osztályk. hitel	824.25
4 százalékos koronaj. ds	0.75
Államvonal	692.50
Jelszóbank	21. —
Rezsényi	644.50
Halgóterjányi	748. —
Köszl. eszt.	838. —
Leányait:	
Magánleányaitól kamattal:	
Bécs 5 ¹⁵ / ₁₆ %	Berlin 4 ³ / ₄ %
London 4 ¹⁵ / ₁₆ %	
Budapesti gabonátőzsde.	
Egyes E. (Stamm és Köni) debr. bizonyos távirati jelentése	
Szén májusra	10.44
„ októberre	11.80
1914. ápr.	7.7
Rozs októberre	8.77
„ szeptemberre	7.56
Zab októberre	—
„ szeptemberre	7.24
Tengeri 1918. szeptemberre	6.44
máj	—
Készárna ártartó.	

Ne fogadjon el MÁS lámpát, mint
„TUNGSRAM“
 főírásu VALODI DROTLÁMPÁT.

Hazai gyártmány! Óvakodjunk utánzatoktól!

Jó borok

- 1 liter Homoki vegyes 90 kor.
- 1 liter Asztali ó bor 1- kor.
- 1 liter Űri bor (ó rizling) 128 kor.
- 1 liter Szekszárdi vörös ó bor 130 kor.

Betét üvegre 16 fillér. Tiszta szavatolt minőségben
KONTSEK GÉZÁNÁL
 KOSSUTH-UTCA 7. SZÁM.

Gyermekjáték

a ruhamosás elvégzése a

Persil

önműködő mosószerrel.
 Jótállás mellett ártalmatlan! Chlor nélkül

Félórai főzés után

vakító fehér ruhát!
 „PERSIL“ kiméli a vásznat és a fehérenemű az üstben való kifőzés után olyan szép lesz, mintha a napon a szabadban lett volna fehértve.

Gyár: Gottlieb Voith, Wien III./I.
 Kapható mindenütt.

HÁZTULAJDONOSOKNAK

- Debreczeni lakbérszabályzat 80 fillér
- Házbér-nyugtakönyvecske 40 „
- Házirend 40 „
- Kapuczedula (minden helyiség részére) 10 „
- Üres lakás bejelentési lap 10 „
- Ismét kiadott lakás bejelentési lap 10 „
- Építés engedély iránti kérvény 10 „
- Lakhatási „ „ 10 fillér-
- ért darabonként kapható

HOFFMANN ES KRONOVITZ
 könyvnyomdájában
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.

4403—1913. szám.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A Balmazújváros községben építendő közbiztonsági és hozzátartozó melléképületek építési munkálatainak vállalati uton való végrehajtásának biztosítására **1913. évi november hó 27-ik (huszonhét) napjának délután 2 (kettő) órája** az alábbi feltételekkel a balmazújvárosi község-háznál tartandó zart írásbeli ajánlati verseny tárgyalás hirdettetik, melyben az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

1. A versenytárgyalásnál, vállalatbaadásnál és a munka végrehajtásánál az 55600—1907. számú kereskedelmi m. kir. miniszteri rendelettel kiadott „Közszállítási szabályzat“ határozmányai a mértékadók és az ajánlattevőkre kötelezők.
2. Az épület az összes tartozékaival legkésőbbben az 1914. év augusztus hó első napjára kifogástalanul használható állapotban átadandó.
3. Az ajánlat csak az összes munkákra és csak az előjáróság által kibocsátott ajánlati és költségvetési űrlapokon tehető, melyekbe az ajánlott egységi árak, illetve az ajánlat végösszege számokkal és betűkkel világosan kiirandó.
4. Az ajánlat 1 koronás, az összes mellékletek ivenként 30 filléres bélyeggel látandók el. Az ajánlat az űrlapokkal együtt zsinórral átfűzendő és az ajánlattevő pecsétjével ellátandó.
5. Az ajánlattevők kötelesek az ajánlati összeg 5 (öt) %-át készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban a balmazújvárosi községi pénztárnál előzetesen letenni és az azt igazoló letéti nyugtát, vagy ennek közjegyzőileg hitelesített másolatát az ajánlathoz csatolni.

Készpénz vagy értékpapír az ajánlathoz nem csatolandó.

6. Az ajánlatok öt pecséttel lezárt sértellen borítékban adandók be, mely kívül a következő felirással látandó el: „Balmazújváros község előjáróságának. Ajánlat a 4403/1913. szám alatt kiírt a balmazújvárosi közbiztonsági építésénél végzendő munkákra“.
7. Az ajánlat legkésőbbben az 1913. évi november 27-ik napjának délután 2 órájáig Balmazújváros község előjáróságánál közvetlenül, vagy posta útján nyújtandók be, amikor is az ajánlatok felbontatnak.
8. Csak az itt felsorolt feltételek szerint kiállított és benyújtott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni; az elkésve, vagy távirati uton érkezettek kizárásával.
9. Az ajánlatok fölött a döntés a benyújtástól számított 14 napon belül meghozatik. Addig az összes ajánlattevők kötelezettségben állanak.
10. A kiírt munkákra vonatkozó művelet október 25-ikétől kezdve Balmazújváros község házában hivatalos órák alatt megtekinthetők, ahol és amikor a szükséges űrlapok darabonként egy koronáért megszerezhetők.
11. Az építendő község részére kifejezetten kikötöttik azon jog, hogy a benyújtott ajánlati összegre tekintet nélkül, belátása szerint szabadon választhasson, vagy hogy esetleg az összes ajánlatokat is visszautasíthassa.
12. A községgel eddig még összekötésben nem állott vállalkozók tartoznak a megbízhatóságukat igazoló, az illetékes kereskedelmi és iparkamara által kiállított bizonyítványt a felhívástól kelt 3 napon belül bemutatni.
13. A munkák csak erre törvényes képesítéssel bíró egyén állandó helyszíni munkavezetése mellett végezhetők.

Balmazújváros, 1913 október 18-án.

Az előjáróság:

Kovács Ferenc, főjegyző.

Csige István, főbíró.

Iskolaöltönyök

leszállított árban

Grünfeld Adolf és Társa

férfi-, fiu- és gyermekruha-üzletében
 Debreczen, Kistemplom mellett,
 sarok bolt, kaphatók.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknel a legkitünőbb háziszer a

◆ **HOLLANDI** ◆
GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

MIHALOVITS JENŐ
 gyógyszer-tárában, Debreczenben.

Tíz szóig 50 fillér, azontúl minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből kezdve minden szó 10 fill. Apró hirdetések előrefizetendők. ::

Vidékről
apróhirdetéseket legcélszerűbb postautalványval feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosításra nem szolgáltunk.

Jelígés leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Kiadó-
hivatalunkban a jelígés levelek délelőtti 10-12 óráig adatnak ki. 706

A Debreceni Független Ujság
telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Levelezés

Jelígés levélnél a hirdetés száma is kéréstik.

Mindenem,
hát már elfelejté amit ígért a kis kutyusának? hogy mindig nagyon, de nagyon jó lesz. Csokolja a kis kutyusa. 885

„Jól meggondoltam“
jeligére vasárnap tiszteltem teszem. Készítse elő reá kedves szüleit. „Földbirtokos“. 886

Anni
ma ismét várom. Okvetlen jöjjön, sok megbeszélni valóm lesz. Kezeit csokolja „Dr“. 887

Séta
jeligére levél van a kiadóban 888

Önálló
iparos közös háztartásra lépne 26-32 éves nővel. Válás után házasság. Levelek „Önálló H.“ jeligére a kiadóhivatalba. 654

Kedves pajtikám,
hát ugye, hogy engedelmese kis pajtásod vagyok neked és ha te is szófogadó leszel, akkor szerdán ismét találkozunk a szokott helyen. Pajtásnd. 890

Juliska
jeligére levél van „Tiszteességes“-tól, vegye át. 2533

Vigadjuk
jeligére levelek vannak a kiadóhivatalban. 889

Üzlet

CIRIN
parket és linoleum kefézés nélkül fényes és sikos. A parkettet szép világosan tartja. — Kapható a DEUTSCH-üzletekben. 13

VALÓDI
édes, nemes szegedi paprikakülönlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszer-, gyarmat-áru nagykereskedésében, pénzügyi palota. Telefon 79. sz. 1755

Konyha- és előszoba-
berendezések készen kaphatók nagy választékban Weisz Ferenc asztalosnál, József kir. herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90. 1

Butorok
legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal. 1923

Uj hentesüzlet
A Csapó-utca 68. szám alatt (Retezár-féle házban) naponta friss disznóhús kapható. Ugyiszintén zsirnakvaló hús és sós szalonna, délben és este frissen sült lacipecsenye. B. pártfogást kér Csonka András Debreczen, Csapó-utca 68. sz. Retezár-féle ház. 2432

Vadász cipőt
és egyéves önkénteseknek cipőt, eszjimat szabályszerűen készít Falusi Károly, polgári és katonai cipészmeister, Csapó-utca 41. sz. a. 310

Vizsgázott GÉPÉSZ felvétetik
Erzsébet-utca 29. szám alatti műjegygyárban.

Püspökladányban a Royal - szállodában
minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételk kaphatók. Mérsékelt árak, pontos kiszolgálás. **Csemege a kapunál.** A n. é. utazó közönség becses pártfogását kéri: **Szántó Márton**, tulajdonos. 1801

Egy szoba, konyha
havi 20 koronáért
:: kiadó ::
József kir. herceg-utca 21.

Különtéle
Mig a készlet tart az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-utca sarkán legújabb faconis selyem bluzok 10 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2-40 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérműek remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

Vendéglősöknek:
„Itt édes must kapható“ feliratu cédulák lapunk kiadóhivatalában olcsón kaphatók.

A) napra
egy elsőemletti kis pályó kiadó. Ertekezhetni a kiadóhivatalban. 2500

VIZVEZETÉS,
csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben jótállás mellett. Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért elvállalom. **Gyenes Antal**, Miklós-utca 29. sz. Telefon 973 34

MAISON BIRO
angol női szabó Szalonját, mely 8 évig Budapesten létezett, Debreczenben Deák Ferenc-utca 13. szám alá helyezte át. Mérték után készít finom szövetből selyem béléssel. Kosztümöt 90, raglánt 70, plüss kabátot és színházi köpenyt 100 K. Hölgyek által hozott kelméből fazon 40 K. Elsőrendű munka. 2217

Lakás

Lakatos-
vagy asztalosműhelynek külön helyiség és egy szoba kiadó. Széchenyi-utca 44. szám. 727

Kiadó
egy csinosan butorozott külön bejáratu szoba, fürdőszoba haszállattal. Piac-utca 77. II. em. 8.

Üdvari
három szobás lakás kiadó november 1-re. Simonffy-u. 29. 2424

Legbiztosabb
a cs. és kir. kijárálagosan szabadalmazott **MALÁRTSIK-FELE** patkányirtó pogácsa
patkányok, egerek, vakondok elpusztítására. Próbadoz 2 korona. Háziállatoknak nem ártalmas!
Malártsik György, Sátoraljaújhely 183.
Debreczenben kapható: Dr. Szelényi Árpád valamint Kubek Sándor gyógyszerüzleteiben.

Szőlőtermelők figyelmébe

A legújabb, szabadalmazott

URSUS

„ BORSAJTÓK, „

melyek kifordító kosárral vannak ellátva és a törköly önműködően kiesik. Kapható

Preizler Mór

gépgyára, Piac-utca 58. szám.

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe a legfinomabb angol **DIVAT SZÖVETEK**
városi újbérlház 26. A nagyérdemű urak pártfogását kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

2-3
lóra istálló kiadó. Hatvan-utca 30. 2521

Széchenyi-utca
44 sz. a. egy két szobás lakás konyha és hozzátartozó helyiségekkel együtt azonnal kiadó. Ertekezhetni ugyanott 2519

Bolthelyiség
és két szobás modern lakás villanval kiadó. — Hatvan-u. 36. 704

Modern
lakás olcsón átadó. Cim a kiadóban. 2445

3 szobas
modern utcai lakás melletk helyiségekkel együtt október vagy novemberre kiadó. Ertekezhetni Magos utca 18 sz alatt.

Adás-vétel

Hagyatéki árve és.
Tóth Katalin hagyatékát képező Debreczenben, Csemete-utca 3. sz. alatt lévő ház asz beltelek 1913 november hó 4. napján d. e. 9 órakor a debreceni törvényszék árverési termében önkéntes bírói árverésen eladtni fog. Bővebb felvilágosítás nyerhető dr. Miklós Ármán ügyvédnél Debreczenben. 2535

300
métermázs prima minőségű lucerna-szénna helyt, minden állomásra olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 903

TOLNAI

DÁNIELNÉL

Piac-u. 49.

Olcsó egységárak !!
11-13-15-18

korona.

Donogán és Somossy

Hajdúvármegye szállítói nagy áruházába

megérkeztek az őszi idény újdonságai

Kosztüm-elmék — Bluz- és Poogyolakelemek — Divatselymek — Flanellek — Velezek — Bársonyok. — Kész menyasszonyi kelengyék. Külön szőnyegosztály.

10021 1913. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Bank-egyesület rt. végrehajthatónak Hannel Oszkár végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a debreczeni 3735. sz. tjkvben foglalt 4989/b. hrsz. ingatlanra 1400 korona ezennel megállapított utóajánlati kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1913 évi november hó 11. napjának délelőtti 11 órakor** a kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól eladtni nem fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanra megállapított kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért ár 10%-ig kiegészíteni, különben ígérete figyelmen kívül marad és a nyomban folytatandó árverésen részt nem vehet.

Debreczen, 1913. évi szeptember hó 20. napján.

Fülöp Károly, s. k., kir. tszéki jegyző.

Mack'féle KAISER-BORAX
Előkelő Toaletszer
Százézer családban használatban, Finomítja és szépíti a bőrt, meg védelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros kartonban a 15, 30 és 75 fillér. Kaiser-Borax Szappan 80 fillér. Tola-Szappan 40 fillér. **GOTTLIEB VOITH, WIEN III/1** Mindenhol kapható.